



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชีวิตทุกชีวิตที่เกิดมาบนโลกใบนี้ ต่างมีความปรารถนาในการกินดี อยู่ดี ในสังคมที่คนอาศัยอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น ในขณะที่เป้าหมายของการกินคือผู้กำลังรุดหน้าไปอย่างรวดเร็วนี้เอง ก้าวข้างทางการพัฒนาคิดค้นกรรมวิธีการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของประชากรบนโลกได้เป็นไปอย่างไม่หยุดยั้งเช่นกัน ความเจริญรุดหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ๆนี้เอง ที่ทำให้ ชีวิตของผู้คนต่างต้องประสบกับผลกระทบอันเกิดจากปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมและปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา นั้น ปรากฏว่าได้เกิดมีปัญหารุนแรงทางด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นในบางส่วนของโลก และปัญหาดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงกันทั่วโลก หลายประเทศจึงมีมาตรการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของคนให้เหมาะสมที่สุด (มุลนิธิโลกสีเขียว, 2538 : 1)

รัฐบาลกับปัญหาสภาพแวดล้อม

ปัญหาสภาพแวดล้อมได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกประเภทของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไว้ในนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การออกกฎหมายและการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมขึ้น โดยมีรายละเอียดต่างๆดังนี้ (มุลนิธิโลกสีเขียว, 2537 : 6-7)

นโยบายของรัฐบาล

1. นโยบายเศรษฐกิจ

1.1 ด้านการเกษตร ได้เพิ่มมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกและการตัดไม้ทำลายป่า อนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม

1.2 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดเขตการใช้ที่ดินให้เหมาะสม การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ทั้งป่าบกและป่าชายเลน เร่งรัดการอนุรักษ์และดูแลแหล่งน้ำกระจายอำนาจการจัดการสิ่งแวดล้อมจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค กำหนดการใช้ประโยชน์และพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ และปลูกฝังให้เยาวชนและประชาชนตระหนักในความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ดำเนินการในเรื่องนี้

1.3 ด้านการท่องเที่ยว มีนโยบายอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่เอื้ออำนวยต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งดำเนินนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่องสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2. นโยบายฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานคร
จัดการแก้ไขปัญหาในด้านการจราจร ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัยและปัญหาชุมชนแออัด

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ให้มีความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการจัดระบบและกลไกเพื่อการสนับสนุน รวมถึงการส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ในการแก้ไขปัญหาปกป้องดูแล และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และให้มีการบริหารจัดการสาธารณสุขอันเกิดจากภัยธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนมากขึ้น ทั้งนี้ มีแนวทางการดำเนินการ คือ (วิชาการปริทัศน์, 2539 : 5)

ทรัพยากรธรรมชาติ

- พัฒนาอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
- จัดระบบการบริหารทรัพยากรธรรมชาติ
- การบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยอันเกิดจากภัยธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อม

- เพิ่มบทบาทของภาครัฐในการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- พัฒนาขีดความสามารถขององค์กรประชาชนและชุมชนในการบริหารจัดการ

- เสริมสร้างกลไกทางกฎหมายและสมรรถนะขององค์กร
- การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

จากแผนงานและนโยบายต่างๆของรัฐบาลที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าเราทุกคนควรสร้างจิตสำนึกร่วมกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมรอบตัวของเรา เพื่อตัวของเราเอง โดยทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีความรู้มาจากสาขาใด ก็สามารถร่วมสร้างจิตสำนึกแห่งการอนุรักษ์ธรรมชาติร่วมกันได้ โดยใช้วิธีการที่ได้รู้ เรียบมาเป็นตัวเสริมสร้างหรือผลักดันให้แก่งสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ดังเช่น การใช้การสื่อสารมวลชนในการช่วยประชาสัมพันธ์รณรงค์สิ่งแวดล้อมอาเซียน ได้มีการใช้สื่อต่างๆเข้ามาช่วยในการเผยแพร่และโน้มน้าวใจให้เกิดจิตสำนึกแห่งการอนุรักษ์ขึ้น ซึ่งเรื่องสิ่งแวดล้อมนี้เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล ดังนั้น จึงเป็นปรากฏการณ์ที่ดียิ่ง ในการสร้างสื่อขึ้นมาเพื่อเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ เพราะในปัจจุบันสื่อสารมวลชนถือเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อประชาชน สามารถเข้าถึงประชาชนได้ดี และมีผลต่อการโน้มน้าวใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งในขณะนี้ พบว่า มีรายการเพื่อสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นมากมาย

จากเอกสารสรุปการสัมภาษณ์ สุรินทร์ แปลงประสพโชค หัวหน้าฝ่ายผลิตรายการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาโสตทัศนศึกษา, 2534) พบว่า หน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็ให้ความสนใจและยินดีให้การสนับสนุน คงเป็นเพราะต่างก็ตระหนักว่า ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปอยู่ในขั้นวิกฤต จำเป็นที่ทุกๆฝ่ายจะต้องช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไข แต่ที่มีปัญหาอย่างมากคือทรัพยากรบุคคลซึ่งขาดบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และอุทิศเวลาให้กับการผลิตสื่อเพื่อรณรงค์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง และอีกประการหนึ่งคือ ประชาชนโดยทั่วไปไม่ค่อยตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในขณะที่กลุ่มหนึ่งกำลังอนุรักษ์ แต่อีกหลายกลุ่มกำลังทำลายทั้งโดยเจตนาและโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ สำหรับแนวทางแก้ไขนั้น จะต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์และระดมองค์ประกอบเนื่องควบคู่กับมาตรการทางกฎหมาย ซึ่งหน่วยงานภาครัฐบาลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรื่องนี้โดยเร่งด่วน ก่อนที่จะสายเกินไป

สื่อมวลชนกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เอมิล ชาลิม สมาชิกของคณะกรรมการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา (WCED) (สถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยและชมรมการสื่อข่าววิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย, 1989 : 32) ได้กล่าวว่า ในเรื่องสิ่งแวดล้อมนี้ สื่อมวลชนแสดงบทบาททางยุทธวิธีที่สำคัญในด้านส่งเสริมความสำนึกสาธารณะ และสร้างทำที่ที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาที่ล้ำหน้าได้ใน

แต่ละประเทศและในภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิกโดยส่วนรวม และกล่าวต่อไปอีกว่า ภายในขอบเขตแห่ง การทำทาสสิ่งแวดลอมที่กำลังกคคันอยู่ในภูมิภาคเอเชีย การรายงานข่าวต้องการให้ครอบคลุมถึงปัญหา สิ่งแวดลอม, เรื่องราวที่ตรงกับปัญหาคานคุณภาพของสิ่งแวดลอม, ตรงกับปัญหาการใช้ทรัพยากร และ ตรงกับปัญหาคานการทำให้ทรัพยากรหมดสิ้นไปเกินควร การทำหน้าที่สื่อข่าวคานคุณภาพสิ่งแวดลอม และปัญหาต่างๆมีลักษณะตรงไปตรงมาและสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

พัทรี พรหมศร (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาโสตทัศนศึกษา, 2534) กล่าวถึง การอนุรักษ์สิ่งแวดลอมว่า ทุกคนควรมีบทบาท ไม่ได้เจาะจงเฉพาะคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง สื่อมวลชนมีบทบาทในการอนุรักษ์สิ่งแวดลอมช่วยเผยแพร่ข่าวสารเสนอข้อเท็จจริงได้ดี ซึ่ง เราในฐานะของผู้รับสารสามารถรับทั้งใจจากวิทยุ โทรทัศน์ หรืออ่านหนังสือพิมพ์ การแสดงความคิดเห็น การให้การศึกษาผ่านวิทยุ สิ่งพิมพ์หรือรายการโทรทัศน์ คนที่อนุรักษ์จะมีแผนการใช้สื่อมวลชน ในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดลอม เรื่องการให้บริการทางสาธารณะ เรื่องการเผยแพร่โฆษณาสินค้า ทางวิทยุโทรทัศน์ แล้วแต่รูปแบบของสื่อมวลชน รูปแบบโฆษณาที่แตกต่างกัน การวางแผนรูปแบบสื่อ มวลชนเพื่อใหกลุ่มเป้าหมายรับได้ผล ไม่ได้ทำแบบชนวนเชื่อทำให้คล้อยตาม

สิทธิชัย จันทรศิลาปิน (เรื่องเดียวกัน, 2534) กล่าวว่า ปัจจุบันทุกสื่อต้องพึ่งพากัน ได้รับการ เผยแพร่จากวิทยุแล้ว อาจจะไปอ่านหนังสือพิมพ์หรือดูโทรทัศน์ต่อไป เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม คือ ทุก สื่อต้องพึ่งกัน แต่จะเน้นประเด็นทางไหนก็แล้วแต่จะให้ข้อมูลในการอนุรักษ์สิ่งแวดลอม อาจใช้บทความหรือสารคดี ซึ่งใน 3 ปีหลังมานี้ได้มีการพูดถึงการอนุรักษ์กันมากขึ้น

โสภณ สุภาพงษ์ (มุตนิธิโลกสีเขียว, 2535 : 232-233) ได้กล่าวถึงสื่อกับสิ่งแวดลอมไว้ว่า สื่อ เป็นสิ่งที่ผ่านข้อมูล ความคิด ความรู้สึกไปยังผู้รับสาร สื่อสัมพันธ์กับสิ่งแวดลอมอยู่ 2 สถานะ ได้แก่

1. สื่อในฐานะที่เป็นสิ่งทรงพลังและรวดเร็วในยุคปัจจุบันที่เป็นปัจจัยสร้างสิ่งแวดลอม ใหม่ทั้งทางวัตถุคิบ คานิยม และวัฒนธรรม

ปัจจุบันธุรกิจสื่อเป็นธุรกิจที่เฟื่องฟูเป็นอย่างมาก เพราะสื่อเป็นคัวกลางที่สร้างอำนาจงูใจกับ ประชาชนจำนวนมากพร้อมกันในขณะที่เดียวได้ ธุรกิจในสาขาอื่นๆจำเป็นคองอาศัยธุรกิจสื่อในการ โฆษณาขายสินค้าควการกระตุ้นความต้องการแบบต่างๆกัน ขณะเดียวกันธุรกิจสื่อก็ได้สร้างให้ ประชาชนผู้รับสารสนใจมากๆเพื่องูใจให้มีสินค้ามาลงโฆษณา เนื้อหาในสื่อที่ธุรกิจสื่อเป็นผู้สร้าง และเนื้อหาในโฆษณาของธุรกิจขายสินค้า ทั้งสองเนื้อหานี้กำลังสร้างสิ่งแวดลอมใหม่ๆขึ้น โดยเฉพาะ สิ่งแวดลอมทางคานิยมและวัฒนธรรม

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งสองเป็นธุรกิจใหญ่ บุคลากรหาศาลเป็นการยากที่เดิซวและออกจะ ไม่เป็นความจริงหากเราจะบอกว่าเล็กโชนฉฉ เล็กนอมเนาประชาชน สิ่งที่เราสามารถทำได้ คือ จูงใจให้ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้หันมาปรับปรุงเนื้อหาสาระให้เป็นประ โยชนขึ้น หรือร่วมกับธุรกิจดังกล่าว โดยอาศัยกำลังทรัพยากรที่ธุรกิจมีในการซื้อสิ่งที่เป็นประ โยชนและสร้างสิ่งแวดลอมใหม่ที่คิ

2. สื่อในฐานะที่เป็นเครื่องมืออันมีประสิทธิภาพในการให้ความจริง ให้ข้อมูล ให้การมีส่วนร่วมของผู้คน อันเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการจูงใจและแก้ไขปัญหอยางถูกต้อง

การใช้สื่อเพื่อสิ่งแวดลอมในปัจจุบันเป็นการสื่อเพื่อให้เกิดการตระหนักและรักธรรมชาติมี จำนวนมากขึ้น แต่การสื่อถึงต้นเหตุและการกระทำแก้ไขยังมีไม่มากนัก การสื่อถึงต้นเหตุจะเป็นการ แก้ไขปัญหาสิ่งแวดลอมที่มนุษย์โดยตรง ถ้ามมนุษย์ยังคงมีวิถีชีวิต มีสิ่งแวดลอมเช่นนั้น สิ่งแวดลอมก็ยังคงเสียดลอคไป การสื่อให้เกิดการตระหนักและจูงใจให้มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของตนเองและสังคม จะมีผลต่อการแก้ปัญหาสิ่งแวดลอมอยางมาก จะเป็นการแก้ปัญหาสิ่งแวดลอมแค่ต้นทาง

ในการอนุรักษ์สิ่งแวดลอมนั้น สื่อมวลชนได้ให้ความสำคัญและลงมือในการมีส่วนร่วมปฏิบัติ อยางจริงจิงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ หรือสื่อวิทยุก็ตาม ล้วนแต่มีการผลิตสื่อที่มี เนื้อหาเกี่ยวข้องกับการรณรงค์เรื่องสิ่งแวดลอมโดยตรงเพิ่มขึ้น ซึ่งในการนี้เป็นเพราะสิ่งแวดลอมก้าว ข้ามมาอยู่ในจุดวิกฤต จึงทำให้สื่อมวลชนแทบทุกแขนงเกิดความตื่นตัวในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อ สังคมในเรื่องนี้กัน นับเป็นการจูงประกายความคิดของราชการเพื่อสิ่งแวดลอมที่ปรากฏขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ หรือสื่อวิทยุก็ตาม

สื่อวิทยุกับการอนุรักษ์สิ่งแวดลอม

ในบรรดาสื่อมวลชน วิทยุกระจายเสียงถือว่าเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลและบทบาทต่อมวลชน เป็นอยางมาก ด้วยคุณลักษณะพิเศษหลายประการของสื่อประเภทนี้ เช่น ลักษณะในการแพร่ข่าวสาร ครอบคลุมพื้นที่ได้กว้างขวาง การลงทุนไม่สูงนักทั้งในด้านการผลิต การเผยแพร่ และการรับข่าวสาร ความง่ายและสะดวกในการรับข่าวสาร รูปทรงและขนาดมิให้เลือกตามความต้องการและความจำเป็น ในการนำไปใช้ สามารถนำติดตัวไปและเปิดรับฟังได้ในทุกสถานที่ หรือแม้จะประกอบภารกิจอื่นก็ สามารถรับฟังวิทยุไปพร้อมๆกันได้ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,คณะครุศาสตร์,ภาควิชาโสตทัศนศึกษา, 2534)

จากการสำรวจคนกรุงเทพฯ ใ้เวลาในการฟังวิทยุนานขึ้น โดยเฉลี่ยวันละ 2 ชั่วโมง 15 นาที ในขณะที่คนต่างจังหวัดฟังวิทยุโดยเฉลี่ยวันละ 2 ชั่วโมง 1 นาที บัณฑิตออนไลน์ที่นำมาให้คนกรุงเทพฯ หันมาฟังวิทยุกันมากขึ้น เนื่องจากสภาพของวิกฤตการณ์จรรยาที่บังคับให้คนกรุงเทพฯ ใ้เวลาอยู่บนถนนนานขึ้น คนกรุงเทพฯ ส่วนนี้ไม่ได้ฟังวิทยุเพราะตนเองถูกบังคับให้ฟังภายใต้การจราจร แต่อาจจะฟังเนื้อหาสาระของรายการที่ได้รับการพัฒนาในลักษณะเจาะจงกลุ่มเป้าหมายชัดเจนยิ่งขึ้น (วรพล พรหมิกบุตร, 2538 : 25) และจากการสำรวจคนกรุงเทพฯ จำนวน 1700 คนใน 38 เขต ของบริษัท เอ-โทมัส มีเคีย จำกัด พบว่า สื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากที่สุดคือ สื่อวิทยุ 93.2% สื่อทีวี 87.8% สื่อสิ่งพิมพ์ 51.8% สื่อกลางแจ้ง 11.8% และอื่นๆอีก 7.6% กลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่เป็นนักเรียน 33.3% นักศึกษา 33.2% คนทำงาน 31.4% และอื่นๆอีก 2.1% ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 16-19 ปี ถึง 35.5% และอายุ 20-24 ปี 33.8% นอกจากนี้ผู้ฟังส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากถึง 38.8% (ฐานเศรษฐกิจ, 4-6 สิงหาคม 2539) จากผลการสำรวจนี้ จะเห็นได้ว่า วิทยุเป็นสื่อที่มีบทบาทมากขึ้นกว่าในอดีตเป็นอย่างมาก และมีอิทธิพลต่อกลุ่มผู้ฟังมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่นักศึกษาซึ่งถือเป็นทรัพยากรอันทรงพลังของชาติและมีศักยภาพสูงในการพัฒนาต่อไป

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยียังมีผลทำให้พฤติกรรมของผู้บริโภคหรือผู้รับสารเปลี่ยนแปลงไปคือ กล่าวคือ ผู้รับสารมีความเป็นอยู่ดีขึ้น มีความฉลาดมากขึ้น เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น และไม่มีลักษณะตั้งรับหรือถูกป้อนฝ่ายเดียว (Passive) อีกต่อไป ตรงกันข้ามผู้รับสารกลับต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาของรายการ (Active Audience) ผู้ผลิตรายการจึงต้องปรับเปลี่ยนตัวเอง โดยหันไปคำนึงถึงความต้องการของผู้รับสารเป็นสำคัญ นั่นคือ การเปิดโอกาสให้ผู้รับสารได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาของรายการมากขึ้น ทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญและได้รับการยอมรับอันจะนำไปสู่การติดตามฟังรายการต่อไป

ในปัจจุบัน วิทยุเมืองไทยมีสภาพการณ์ที่พัฒนาเจริญรุดหน้ามากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านเทคโนโลยีระบบของเครื่อง การนำเสนอรายการ สาระเนื้อหาและผลลัพธ์ทางการตลาด จนวิทยุของไทยได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารที่ไร้พรมแดน โดยในการนี้ วิทยุของไทยจะต้องเผชิญหน้ากับความสลับซับซ้อนของเทคโนโลยี และผู้จัดรายการจะต้องเตรียมใจเผชิญกับปัญหาพื้นฐานของสังคมทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากในระบบสังคมข้อมูลข่าวสารนี้ กลไกทางการตลาดมีส่วนสำคัญยิ่งในวงจรธุรกิจ และในด้านการตลาด ผู้ผลิตจะต้องทำการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของคนส่วนมากในสังคม ดังนั้น ผู้จัดรายการจะต้องเตรียมใจกับปรากฏการณ์หรือกระแสที่กำลังจะเกิดขึ้นในสังคม โดยผู้จัดจะต้องทำการผลิตรายการให้มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับรสนิยม วิถีชีวิต วิธีการคิด และความต้องการข้อมูลข่าวสารของคนในสังคมให้ได้มากที่สุดและเจาะจงตรงกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนมากที่สุดเช่นกัน

ดังนั้น ในการประชาสัมพันธ์หรือรณรงค์กิจกรรมใดๆทั้งภาครัฐและเอกชน จึงมักให้ความสำคัญต่อวิทยุกระจายเสียงอย่างมากเนื่องจากคุณลักษณะเฉพาะพิเศษที่กล่าวในข้างต้น ในการรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก็เช่นกัน สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้กำหนดให้วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อกลางประเภทหนึ่งในการประชาสัมพันธ์และรณรงค์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมี การจัดอันดับความสำคัญว่า ในช่วงเวลาใดจะผลิตสื่อออกมาเพื่อประชาสัมพันธ์และรณรงค์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมประเภทใด ก่อน-หลัง หรือ มาก-น้อย อย่างไร ซึ่งบางเรื่องคณะกรรมการจะผลิตเป็นสื่อสำเร็จรูป เช่น สปอต บทความหรือสารคดี แล้วส่งไปขอความร่วมมือจากสถานีวิทยุกระจายเสียงต่างๆ ทั่วประเทศให้ออกอากาศสอดคล้องตามรายการประจำของทางสถานี ซึ่งบางสถานีก็จัดให้มีเวลาสำหรับรายการเพื่อการประชาสัมพันธ์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ โดยรูปแบบรายการวิทยุเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมส่วนมากจะเป็น สปอต บทความ สัมภาษณ์ และสารคดีซึ่งที่ใดกล่าวมานั่นเอง (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาโสตทัศนศึกษา, 2534)

จากการสัมมนาเรื่อง “วิทยุกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” (เรื่องเดียวกัน, 2534) ได้สรุปผลการสัมมนาได้ว่า การเผยแพร่ข่าวสารการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนั้น ยังไม่มีรายการใดนำเสนอเรื่องนี้โดยเฉพาะเจาะจงทั้งหมด เป็นแต่เพียงแทรกสาระประโยชน์เกี่ยวกับเรื่องนี้ในแต่ละรายการ ซึ่งถ้าหากจะมีคำถามว่า รูปแบบในการเผยแพร่เรื่องนี้แบบใดเหมาะสมที่สุดนั้น ไม่อาจจะสรุปได้ ต้องแล้วแต่กลุ่มเป้าหมายว่ากลุ่มใด ควรใช้สื่อใด ดังนั้น จึงควรใช้ทุกรูปแบบให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ทั้งนี้ทั้งนั้น นอกจากรูปแบบรายการวิทยุเพื่อสิ่งแวดล้อมตามที่ได้กล่าวในข้างต้นนี้แล้ว ยังมี การรณรงค์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางวิทยุกระจายเสียงอีกรูปแบบหนึ่งที่กำลังเป็นที่นิยม คือ การสอดแทรกเนื้อหาสาระในรูปของเพลง เช่น “คำถามที่เราต้องตอบ” ของคริสติน่า อาเกิล่า, เพลง “บ้านของเรา” ของธงชัย แมคอินไตย์, เพลง “WORLD” ของชินฮง โอภากุล และเพลง “เราจะทำยังไง” ของเจคริน วรรณะสิน เป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นรูปแบบที่เข้าถึงจิตใจกลุ่มวัยรุ่นหรือกลุ่มเยาวชนได้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งก่อน หรือ หลังเปิดเพลงดังกล่าว ดี เจหรือนักจัดรายการมักจะถูกนำเพื่อโน้มน้าวจิตใจ สอดแทรกสาระ เกร็ดความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นการเน้นให้ผู้ฟังได้เกิดความตระหนักมากยิ่งขึ้น นับว่าเป็นรายการสาระบันเทิงเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, ภาควิชาโสตทัศนศึกษา, 2534)

จากจุดนี้เอง ที่ทำให้เกิดการจุดประกายความคิดในการสร้างสรรค์รายการวิทยุเพื่อสิ่งแวดล้อมขึ้น เกิดเป็นคลื่นสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ปรากฏบนหน้าปัทม์วิทยุที่เราได้ฟังกันในช่วงเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา โดยถือเป็นรายการวิทยุเพื่อสิ่งแวดล้อมรายการแรกของประเทศที่เน้นสาระเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งรายการในชื่อ “รายการ GREEN WAVE คลื่นสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม เอฟ เอ็ม 104.5 Mhz.”

ประวัติความเป็นมาของรายการ GREEN WAVE

รายการ GREEN WAVE คลื่นสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม เอฟ เอ็ม 104.5 เมกกะเฮิร์ตซ์ เป็นรายการวิทยุภายใต้การดูแลของบริษัท เอ-โทมัส มีเดีย จำกัด หนึ่งในบริษัทในเครือ ของบริษัท แกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2534 โดยออกอากาศทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง

จุดเริ่มต้นของรายการ GREEN WAVE

ในเรื่องของสิ่งแวดล้อมนี้ สำหรับประเทศไทยได้เกิดสภาวะการณ์ของความตระหนักในเรื่องของปัญหาสิ่งแวดล้อมมานานพอสมควร เพียงแต่ยังมีคนมีผู้ใดหยิบยกขึ้นมาทำให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ประกอบกับสถานการณ์ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ยังไม่มีสื่อใดที่น่าประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมขึ้นมาทำอย่างเป็นจริงเป็นจัง ทำให้เกิดช่องว่างทางการตลาดขึ้น ณ ตรงนี้เองที่ถือเป็นจุดกำเนิดของรายการ GREEN WAVE คลื่นสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม (ขนิษฐา บุญโสภณ, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2539)

GREEN CONCEPT

แนวคิด คือ เป็นสื่อวิทยุที่คอยเผยแพร่ข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกมอง ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในประเด็นต่างๆ แต่ทั้งหมดนี้จะอยู่บนพื้นฐานของจุดยืนที่ว่า ไม่เป็นการสั่งสอนผู้ฟังรายการ แต่เป็น การเสนอข้อมูล ข่าวสารเพื่อให้เกิดความตระหนักเท่านั้น ทั้งนี้ จึงกล่าวสรุปได้ว่า รายการ GREEN WAVE เป็นรายการวิทยุที่มีลักษณะการจัดรายการแบบ FORMAT STATION คือ ตลอดทั้งรายการจะอยู่ภายใต้ CONCEPT เดียวกัน คือ เป็นคลื่นสีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม (ขนิษฐา บุญโสภณ, สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2539)

กลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย

กลุ่มคนอายุ 18-30 ปี ที่มีความเป็นคนรุ่นใหม่ มีคุณภาพ ทันสมัย ซึ่งหมายถึง กลุ่มนิสิต นักศึกษา และกลุ่มคนทำงาน ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่กำลังมองหาสิ่งที่ดีให้กับชีวิต เนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มคนที่มีกำลังศักยภาพทางความคิด ซึ่งสามารถนำสารหรือข้อมูลที่ได้รับนี้ไปก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้ (เอกสารข้อมูลบริษัท เอ-โทมัส มีเดีย จำกัด, 2539)

รูปแบบการจัดรายการ (เรื่องเดียวกัน, 2539)

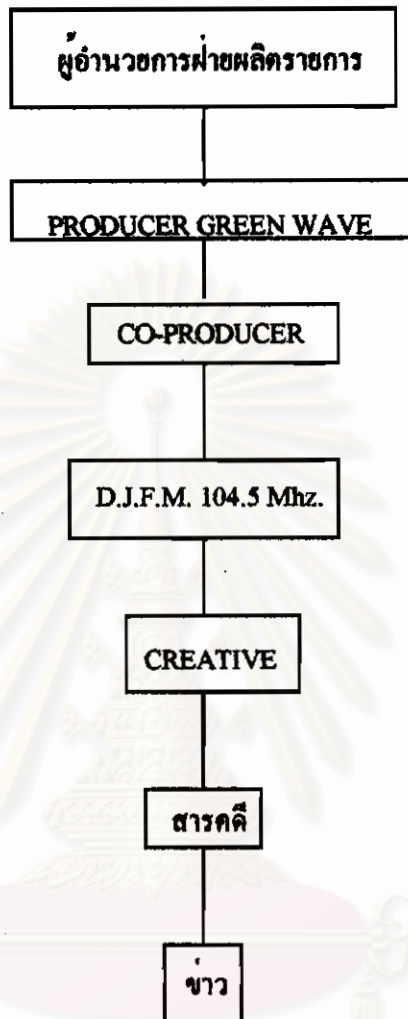
- รายการเพลง POP แนว EASY LISTENING ที่นำเสนอเรื่องราวสิ่งแวดล้อมอย่างมีสีสันน่าสนใจ คัดสรรที่สอดคล้องกับความบันเทิงอย่างลงตัว
- รายการข่าว GREEN NEWS ในทุกต้นชั่วโมงและสารคดีโลกสีเขียว GREEN WORLD
- รายการวิทยุเพียงรายการเดียวที่จัดทำเรื่องรวมนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและชักชวนให้ผู้ฟังออกมาร่วมทำกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรม GREEN TRIP ซึ่งถือเป็นกิจกรรมหลักของทางรายการ โดยมีแนวคิดของกิจกรรมนี้ว่า เป็นการท่องเที่ยวโดยรู้คุณค่าของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การที่จะรักในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น จะต้องเริ่มจากการได้ไปสัมผัสและซึมซับความงดงาม ของธรรมชาติเหล่านี้ไว้ในจิตสำนึก จึงจะก่อให้เกิดเป็นพลังในการอนุรักษ์และหวงแหนขึ้นเพื่อที่จะส่งผลในทางปฏิบัตินั่นเอง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์รูปแบบอื่นๆอีก

องค์ประกอบของรายการ (เอกสารขออนุญาตบริษัท เอ-โทม มีเดีย จำกัด, 2539)

- เพลงฮิตในแนว EASY LISTENING ตลอด 24 ชั่วโมง
- เรื่องราวสิ่งแวดล้อมที่น่าสนใจ
- ทันโลก ทันเหตุการณ์ด้วย GREEN NEWS
- SOFT TRACK OF THE WEEK เพลงไพเราะที่คุณขอมามากที่สุดในสัปดาห์
- GREEN REQUEST ช่วงพิเศษที่คุณได้ฟังเพลงที่ต้องการได้ทันที
- GREEN QUIZ คำถามสิ่งแวดล้อมที่ท้าทายให้คุณตอบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างการทำงานในฝ่ายผลิตรายการวิทยุ GREEN WAVE



* ที่มา : เอกสารข้อมูลบริษัท เอ-โทม์ มีเดีย จำกัด ในเครือบริษัท แกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)

กิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ได้ดำเนินการผ่านมา (เอกสารข้อมูลบริษัท เอ-โทม์ มีเดีย จำกัด, 2539)

- การจัด GREEN WALK RALLY ที่สวนอุมพินี
- การพาผู้ฟังไปทัศนศึกษาชมสิ่งแวดล้อมทางน้ำด้วยการต่อเรือชมแม่น้ำเจ้าพระยา
- ร่วมกับ “โครงการรارهทฤกษ์” จัด RALLY สู่วามเขียวขจีที่ภาคอีสานและภาคเหนือ
- ร่วมกับ “มูลนิธิจุฬาภรณ์” กับโครงการ “พระบารมีคืนธรรมชาติสู่เมือง” ปลูกต้นไม้ที่รัชโยธิน

- โครงการมอบหน้ากากป้องกันควันพิษให้กับตำรวจจราจรในกทม.
- โครงการพาผู้ฟังไปชมระบบบำบัดน้ำเสียที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย
- ร่วมกับโครงการอนุรักษ์เต่าทะเล
- โครงการพาผู้ฟังไปเดินป่า - ดูนก สัมผัสธรรมชาติที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จ. เพชรบุรี
- ร่วมกับศูนย์เซฟและอพย.เอดส์ จัดโครงการ “60 ชั่วโมงเสียงนี้เพื่อเอดส์”
- ร่วมกับ มูลนิธิหมอชาวบ้าน จัดโครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่
- พาผู้ฟังทัศนศึกษาอุทยานที่แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี
- ร่วมกับ กองทัพบกและบริษัท แกรมมี เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) จัดคอนเสิร์ตเอิร์ธเคย์ เนื่องในวันคุ้มครองโลก
- เป็นส่วนหนึ่งในโครงการ “เห็นด้วยหู รับผิดชอบต่อหัวใจ” โดยให้ผู้ฟังบันทึกเสียงอ่านหนังสือใส่เทป เพื่อมอบให้ห้องสมุดเทป ที่โรงเรียนสอนคนตาบอด กรุงเทพมหานคร
- โครงการพาผู้ฟังทำความสะอาดและลอกโปสเตอร์ บริเวณสยามสแควร์
- โครงการ “ฮอนรอกซุนข้างจุนแผน” พาผู้ฟังทัศนศึกษา จ.สุพรรณบุรี จ.กาญจนบุรี โดย 2 วิทยากรกวีวีโรด เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ และ วาณิช จรุงกิจอนันต์
- โครงการ “เบิกฟ้า อาณาจักรสุโขทัย หนึ่งในมรดกโลก” ที่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จ.สุโขทัย โดยวิทยากรกิตติมศักดิ์ วาณิช จรุงกิจอนันต์, ผศ. สีนชัย กระบวนแสง และ อาจารย์ประทีป สุขโสภา

ในแต่ละปี GREEN WAVE จะมีการจัดโครงการต่างๆที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยใช้ชื่อโครงการว่า “GREEN PROJECT” ซึ่งใน GREEN PROJECT นี้ ก็จะมีการจัดกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งปี

ตัวอย่างเช่น GREEN PROJECT ปีพ.ศ. 2539 นี้ จะประกอบด้วย

- GREEN TRIP # 16...ล่องแก่งที่ล่อชู ล่องเรือเหนือสาขาน้ำ ความสวยงามของธรรมชาติที่สัมผัสได้ด้วยตัวเอง ณ น้ำตกที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ ผู้ฟังผู้โชคดีจะได้เดินทางร่วมกับดีเจกรีนเวฟกับช่วงเวลาแห่งความงดงาม 25-26 ก.พ. 2539 ณ น้ำตกที่ล่อชู อ.อุ้มผาง จ.ตาก
- บางกอก ณ ปีพ.ศ. 214 GREEN WAVE จะนำเสนอเรื่องราวความเป็นมาของกรุงเทพมหานครในแง่มุมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางค่านิยมวัฒนธรรม ภาษา

สถาปัตยกรรม ที่มาของชื่อหรือสถานที่ต่างๆที่นำรั้ว นำสัมผัสชนิดที่คาดไม่ถึง ตลอดเดือนเมษายน 2539 ซึ่งเป็นเดือนที่กรุงเทพฯมีอาตุครบ 214 ปี

- GREEN VOLUNTEERS คือ การเปิดโอกาสครั้งสำคัญที่คนรุ่นใหม่จากรั้วมหาวิทยาลัยจะได้แสดงพลังความห่วงใยที่มีต่อสังคม เช่น ปัญหาการจราจร ด้วยการทำหน้าที่ออกไปสำรวจความเป็นจริงบนถนนกรุงเทพฯทุกแฉ่ง ทุกมุม สอดส่องดูแลรายงานสภาพการจราจรหรือแม่แค่มลพิษจากสี่แยกหรือชุมชนสำคัญทั่วกรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่ได้รับมานั้น มาวิเคราะห์วิจัยเพื่อส่งมอบให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ในเดือนมิถุนายน
- GREEN CONCERT VOL.2 กิจกรรมพิเศษเชิดชูคุณค่าของเพลงในทุบทบบาทความสำคัญ จัดขึ้นในเดือนสิงหาคม เดือนแห่งการระลึกพระคุณแม่ โดยผู้พิงราชการจะทำหน้าที่เสนอชื่อผู้หญิงที่ทรงคุณค่าที่สุดในรอบปี และปิดท้ายด้วย GREEN CONCERT VOL.2 การแสดงดนตรีในแนว EASY LISTENING จากศิลปินชั้นนำ ๗ หอเด็กศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โดยจะนำรายได้จากการขายบัตรทั้งหมดมอบให้กับองค์กรที่ทำงานเพื่อผู้หญิง
- RUN FOR EDDIES กิจกรรมเดิน-วิ่ง มินิมารารอน 10 ก.ม. ในวันเอดส์โลก (วันที่ 1 ธันวาคมของทุกปี) โดยจะจัดกิจกรรมขึ้นในวันที่ 1 ธันวาคม 2539 เนื่องจาก GREEN WAVE เห็นว่า ความรัก ความเข้าใจ คือ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเอาชนะโรคเอดส์ โดยรายได้ทั้งหมดที่ได้จากกิจกรรมดังกล่าว จะมอบให้แก่หน่วยงานด้านเอดส์
- GREEN TRIP #17 : ท่องโลกใต้ทะเล โดยผู้โชคดีจำนวน 30 ท่านจะได้ไปสัมผัสกับและพิสูจน์กับความงดงามของโลกใต้ทะเล ณ หาดเจ้าหลาว จ.จันทบุรี ในวันที่ 21-22 ธันวาคม 2539 โดยเดินทางร่วมกันที่มณฑล GREEN WAVE

สถิติความนิยมของกลุ่มผู้พิงราชการ GREEN WAVE ดำรงโดยสื่อและหน่วยงานต่างๆ ในปี 2537-2538 (เอกสารข้อมูลบริษัท เอ-โทม มีเดีย จำกัด, 2539)

- สถานีวิทยุที่ให้ความสนใจด้านสังคม, นิตยสาร รมช (สำรวจ 15 ก.ค.-15 ส.ค.) ฉบับกันยายน 2537 : อันดับที่ 2
- สถานีวิทยุที่ทันสมัย, ทันเหตุการณ์, ให้ความสนใจกับสังคม นิตยสาร รมช (สำรวจ 15 ส.ค.-15 ต.ค.) ฉบับตุลาคม 2537 : อันดับที่ 1
- สถานีวิทยุที่ขอมมากที่สุด นิตยสารรมช (สำรวจ 15ก.ย.-15 ต.ค.) ฉบับ พ.ย.-ธ.ค. 2537 : อันดับที่ 5
- รายการวิทยุยอดนิยม 10 อันดับ DEEMAR เดือนธันวาคม 2537 : อันดับที่ 9

- รายการวิทยุที่ฟังประจำ นสพ.คู่แข่ง (หน้าคู่แข่งธุรกิจมอเตอร์, คอลัมน์เรดิโอแอสควร์) 30 มค.-5 ก.พ. 2538 : อันดับที่ 7
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (เม.ช.2538) : อันดับที่ 2
- รายการวิทยุยอดนิยม 10 อันดับ DEEMAR เดือนเมษายน 2538 : อันดับที่ 9
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (พ.ค. 2538) : อันดับที่ 2
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (มิ.ช. 2538) : อันดับที่ 2
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (ก.ค. 2538) : อันดับที่ 2
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (ส.ค. 2538) : อันดับที่ 1
- รายการเพลงไทยสากลที่มีคนฟังมากที่สุด RADIO RESEARCH [R&R] สิงหาคม 2538 : อันดับที่ 7
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (ก.ช. 2538) : อันดับที่ 2
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (ต.ค. 2538) : อันดับที่ 2
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (พ.ย. 2538) : อันดับที่ 1
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (ธ.ค. 2538) : อันดับที่ 1
- รายการวิทยุที่ชื่นชอบ มติชน โพล (ม.ค. - พ.ค. 2539) : อันดับที่ 1

เกียรติบัตรและรางวัลที่ทางรายการ GREEN WAVE ได้รับ (เอกสารข้อมูลบริษัท เอ-โทมัส มีเดีย จำกัด, 2539)

1. รายการวิทยุร่วมสร้างสรรค์สังคมปลอดภัย : โลกเกิดดีคุณจากโครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่
2. รายการวิทยุสนับสนุนกิจกรรมของกองบัญชาการตำรวจนครบาล (มอบหน้ากากป้องกันควันพิษให้แก่ตำรวจจราจร จำนวน 4400 อัน) : เกียรติบัตรจากกองบัญชาการตำรวจนครบาล
3. รายการวิทยุส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : เกียรติบัตรจากกรมการโครงการรณรงค์แยกขยะในโรงเรียน
4. รายการวิทยุที่ให้ความสนใจในการรณรงค์เพื่อรักษาภาวะแวดล้อมที่ดีของประเทศไทย : เกียรติบัตรจากชมรมสภาวะแวดล้อมสยาม เป็นเวลา 2 ปี
5. รายการวิทยุเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : เกียรติบัตรจากชมรมสภาวะสิ่งแวดล้อมสยาม
6. ผู้สนับสนุนงานด้านสิ่งแวดล้อม : โลกเกิดดีคุณจากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน

จากที่โลกถาว์ในข้างต้น ถึงผลงานต่างๆที่ทางรายการกรีนเวฟได้สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อช่วยสนับสนุนส่งเสริมในการปลูกจิตสำนึกทางด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่กลุ่มผู้ฟังรายการมาโดย

ตลอดนี้ ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจในการที่จะศึกษาถึงเรื่อง “ปัจจัยที่ทำให้นิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร สนใจรับฟังรายการกรีนเวฟ คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz.” โดยมีกระบวนการต่างๆของการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz. ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz. ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาถึงตัวแปรในด้านคุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างๆที่มีผลต่อการเปิดรับฟังรายการและความพึงพอใจที่ได้รับจากการรับฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz. ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz. ที่มีผลต่อการเปิดรับฟังรายการดังกล่าว ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
5. เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็น และมุมมองในด้านความต้องการจากรายการ GREEN WAVE ของนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัญหาวิจัย

1. นิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมการเปิดรับฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz. อย่างไรบ้าง
2. นิสิตนักศึกษาที่มีคุณลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีการเปิดรับฟังรายการและระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz. แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. ระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการรับฟังรายการ GREEN WAVE มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารข้อมูลจากรายการ GREEN WAVE หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะทางค่านิยมประชากรศาสตร์ต่างกัน ทำให้มีการเปิดรับฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟเอ็ม 104.5 Mhz. แตกต่างกัน
2. นิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ต่างกัน ทำให้มีระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz. แตกต่างกัน
2. การเปิดรับฟังรายการกรีนเวฟมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ

นิยามศัพท์

1. การเปิดรับฟังรายการ หมายถึง ช่วงเวลาที่เปิดรับฟังรายการ , ระยะเวลาในการเปิดรับฟังรายการ, ความถี่ในการรับฟังรายการ, ลักษณะการฟังในขณะที่เปิดรับฟังรายการ, สถานที่เปิดรับฟัง, เหตุผลในการเปิดรับฟัง รวมทั้งเนื้อหาที่เปิดรับฟังจากทางรายการ
2. ระดับความพึงพอใจจากการรับฟังรายการ หมายถึง ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการนำเสนอรายการกรีนเวฟ, รูปแบบการจัดรายการ, องค์ประกอบต่างๆของรายการ, ผู้จัดรายการ รวมทั้งกิจกรรมต่างๆที่ทางรายการจัดขึ้น ตลอดจนความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการเพื่อให้มีความรู้, เพื่อสนองความสนใจส่วนบุคคล, เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเพื่อความบันเทิงใจ
3. คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง เพศ สาขาวิชาที่เรียน รายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน รายได้ครอบครัว และบุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วย
4. สาขาวิชาที่เรียน หมายถึง สาขาวิชาต่างๆซึ่งจัดตามการแบ่งสาขาวิชาหลักของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยแบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาสังคมศาสตร์, สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (ได้แก่ วิทยาศาสตร์กายภาพและวิทยาศาสตร์ชีวภาพ)
5. รายได้เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หมายถึง รายได้ที่นิสิตนักศึกษาได้รับเพื่อนำมาใช้จ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน ไม่เกี่ยวข้องกับค่าธรรมเนียมการศึกษา
6. รายได้ครอบครัว หมายถึง รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนที่สมาชิกในครอบครัวหามาได้เพื่อใช้ในการจุนเจือครอบครัว
7. บุคคลที่อาศัยร่วมอยู่ด้วย หมายถึง บุคคลที่ร่วมอาศัยอยู่ในที่พักเดียวกันกับท่านในปัจจุบัน

8. ความคิดเห็นและมุมมองในด้านความต้องการ หมายถึง ความคิดเห็นที่ท่านมีต่อรายการ และความต้องการของท่านที่อยากจะให้ทางรายการปรับปรุงหรือจัดนำเสนอรายการในรูปแบบที่สนองความต้องการของท่านในแง่มุมต่างๆ

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะกลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัย ที่จำกัดจำนวนรับของภาครัฐบาลและภาคเอกชน ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. การวิจัยนี้ เลือกทำการศึกษา โดยสุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยที่จำกัดจำนวนรับของภาค รัฐบาล 1 แห่ง และมหาวิทยาลัยของภาคเอกชน 1 แห่ง
3. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสาขาวิชาที่เรียนของนิสิตนักศึกษา อัน ได้แก่ สาขาวิชาสังคมศาสตร์, สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โดยจำแนกเพศชาย และเพศหญิงเป็นจำนวนเท่าๆกัน
4. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ จะต้องเป็นผู้ที่เคยฟังรายการ GREEN WAVE มาแล้ว
5. การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้แบบสอบถามประเภทให้ กลุ่มตัวอย่างกรอกคำตอบเอง (Self - administered Questionnaire)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการฟังรายการ GREEN WAVE และระดับความพึงพอใจที่ได้รับจากการฟังรายการ ของกลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาลและภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆที่ทำให้ นิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยของภาครัฐบาล และภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร สนใจรับฟังรายการ GREEN WAVE คลื่นเอฟ เอ็ม 104.5 Mhz.
3. สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ ไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นทางการตลาดของรายการวิทยุ GREEN WAVE และ เป็นข้อมูลที่จะเป็นแนวทางนำประโยชน์ในการพัฒนารายการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคต่อไป